



PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise põhistatud määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	25.03.2024 Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	abiprokurör Irina Tsugart
Ametiasutuse nimi:	Põhja Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	23231550336
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 121 lg 2 p 2, 3
Kahtlustatava nimi, isikukood:	Xxxxx Xxxxx (xxxxxxxxxxxxxx)
Kuriteo toimepanemise aeg:	25.03.2023

Kahtlustatavale Xxxxx Xxxxxile on 11.04.2023 esitatud kahtlustus selles, et tema olles isik, kes on varem toime pannud kehalise väärkohtlemise, uuesti 25.03.2023 umbes kella 14.30 paiku, viibides korteris, mis asub aadressil Xxxxx Xxxxx, verbaalse konflikti käigus elukaaslase Xxxxx Xxxxxga, hakkas vehkima kätega Xxxxx Xxxxx suunas ja lõi teda ühe korra lahtise käega vasaku põse piirkonda, tekitades sellega kannatanule füüsilist valu ja vastavalt isiku läbivaatuse protokollile tervisekahjustust: paistetust vasaku põse piirkonnas.

Oma selliste tegevusega pani Xxxxx Xxxxx toime teise inimese tervise kahjustamise, samuti valu tekitava kehalise väärkohtlemise, mis on toime pandud lähisuhtes ja korduvalt, s.o KarS § 121 lg 2 p 2 ja 3 järgi kvalifitseeritava kuriteo.

Prokurör, olles tutvunud kriminaaltoimiku materjalidega, analüüsinud kuriteo toimepanemise asjaolusid, kuriteo toimepanija isikut, tema käitumisviisi, süü suurust, kuriteo olulisust ja raskusastet, on jõudnud järeldusele, et antud juhul on võimalik ja põhjendatud lõpetada kriminaalmenetlus KrMS § 202 alusel.

KrMS § 202 lg 1 kohaselt võib prokuratuur kahtlustatava või süüdistatava nõusolekul taotleda, et kohus kriminaalmenetluse lõpetaks, kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava või süüdistatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud endale kohustuse tasuda kulud ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.

Kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib KrMS § 202 lg 1 ja 2 sätestatud alusel kriminaalasja lõpetada prokuratuur (KrMS § 202 lg 7). KarS 121 lg 2 p 2 ja 3 sätestatud kuriteo toimepanemise eest on ette nähtud rahaline karistus või kuni viieaastane vangistus. Tegemist on teise astme kuriteoga (KarS § 4 lg 3).

Kriminaalmenetluse lõpetamise võimalikkuse üle otsustamisel tuleb arvestada asjaoluga, et lõpetamine ei ole võimalik, kui menetluse jätkamine on vajalik kas üld- või eripreventiivsest vajadusest.

Karistuse eripreventiivne eesmärk tähendab võimalust mõjutada süüdimõistetut moel, mis tagaks edaspidi tema hoidumise süütegude toimepanemisest. Eripreventiivsetest kaalutlustest lähtuvalt on avalik menetlushuvi olemas, kui kriminaalmenetluse lõpetamine ja teo toimepannud isiku karistamisest loobumine võib tingida tema poolt uute kuritegude toimepanemise. Seda hinnatakse lähtuvalt isiku varasemast karistatusest, menetluse aluseks oleva teo toimepanemise asjaoludest ja teo iseloomust.

Üldpreventiivsest aspektist on avalik menetlushuvi olemas eelkõige siis, kui teo toimepanemise viis, valdkond, tagajärjed või samaliigiliste kuritegude suur arv ja ühiskonnaohtlikkus on sellised, et menetluse lõpetamine ja lisakohustuste määramine ei oleks kriminaalpoliitiliselt vastuvõetavad.

Riigikohtu otsuse nr 3-1-1-85-04 p 16 järgi on oportuuniteediprintsiibiga antud prokuröridele kaalutusõigus, mille eesmärk hõlmab lisaks menetlusökonomikale ka proportsionaalsuse põhimõttest tuleneva vajaduse välistada kriminaalrepressiooni kohaldamine juhtudel, mil see oleks teo asjaolusid silmas pidades ilmselgelt mittemõõdukas. Avaliku menetlushuvi mõiste on mõeldud tagama muuhulgas seda, et karistust kohaldatakse üksnes siis, kui muudest vahenditest ei piisa ja just selle järele on tungiv vajadus.

Lisaks kohtueelses menetluses antud ütlustele avaldas 15.03.2024 kannatanu Xxxxx Xxxxx telefonivestluses, et kuriteo toimepanemise ajast on möödunud piisavalt palju aega. Selle aja jooksul ei ole aset leidnud uusi juhtumeid, mingeid probleeme ei ole samuti esinenud. Menetlusosalised on omavahel juhtumit arutanud ja alates 2023. aasta juunikuus ei ela enam koos. Xxxxx Xxxxx elab oma ema juures, keda ta aitab. Kannatanu ei takista kahtlustatava suhtlemist lapsega, vastupidi kannatanu soovib, et laps suhtleks isaga ja isa on toeks lapsele. Kannatanu ei soovi kohtulikku karistamist ning väidab, et pärast lahkuminekut muutus Xxxxx Xxxxx rahulikumaks ning sai oma tegudest aru.

19.03.2024 võttis prokurör ühendust kahtlustatavaga Xxxxx Xxxxx, kelle sõnul ei ole vägivaldseid olukordi enam kordunud, kannatanuga suhtlemine on jäänud neutraalseks, kahtlustatav soovib kriminaalmenetluse lõpetamist.

Käesoleva kriminaalasja materjalidest nähtuvalt on kahtlustataval Xxxxx Xxxxxil üks kehtiv kriminaalkaristus KarS § 121 lg 2 p 2, 3 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemise eest. Kuritegu oli toime pandud 2015. aastal ja karistuse täitis kahtlustatav 2022. aasta alguses. Arvestades käesolevas kriminaalasjas kuriteo asjaolusid – *kahtlustatav lõi kannatanut ühe korra lahtise käega vasaku põse piirkonda, tekitades sellega kannatanule füüsilist valu ja paistetust vasaku põse piirkonnas* – ei ole need sellise kaaluga, mis kohustaks prokuratuuri esitama uue süüdistuse. Arvesse tuleb võtta ka asjaolu, et menetluses oleva kuriteo pani kahtlustatav toime aasta tagasi ja viimase aasta jooksul ei ole tema suhtes uusi meneltusi alustatud. Tuginedes eeltoodule on alus arvata, et kahtlustatav tegi oma tegudest järeldusi ja on hakanud õiguskuulekaks. Samuti on mõlemad meneltusosalised võtsid ette otsustused edaspidise kooselu küsimustes, et välistada kuritegude kordumist. Prokuratuuris 25.03.2024 toimunud kohtumisel kinnitas kahtlustatav Xxxxx Xxxxx, et ta on oma teost aru saanud. Temal on kahju, et selline juhtum on aset leidnud. Prokurör leiab, et arvestades eelkirjeldatud asjaolusid, ei pea kahtlustatava poolt toimepandu käesoleval juhul ilmtingimata pädima kriminaalkorras süüdimõistmise ja kriminaalkaristusega.

Kõike eeltoodut arvestades leiab prokurör, et oportuuniteediprintsiibi rakendamine Xxxxx Xxxxxi suhtes käesolevas kriminaalasjas on tulemuslikum, kui tema karistamine kriminaalkorras. Käesoleval juhul puudub avalik menetlushuvi kriminaalmenetluse jätkamiseks ning Xxxxx Xxxxxi suhtes ei ole eri- ega üldpreventiivsetel kaalutlustel ilmtingimata vajalik kriminaalmenetluse jätkamine. Prokuröri hinnangul on riik täitnud talle antud karistuslikke volitusi piisavalt, kui isiku suhtes kohaldatakse KrMS § 202 lg 2 alusel määratud kohustust.

Kahtlustatavale Xxxxx Xxxxxile on selgitatud, et kui ta ei täida talle pandud kohustust, uuendab prokurör KrMS § 202 lg 7 alusel kriminaalmenetluse.

Juhindudes KrMS §-dest 202 ja 206, prokurör

määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 23231550336 menetlus.
2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg: **Xxxxx Xxxxx on kohustatud maksma 500 eurot riigituludesse hiljemalt 25.08.2024.**
3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: tõkendeid ei kohaldatud.
4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: 1 DVD-plaat ja 1 CD-plaat jätta kriminaalasja materjalide juurde.
5. Andmekogus ABIS ja riiklikus süüteomenetluse biomeetriaregistris sisalduvate andmete kustutamine: andmeid ei kogutud.
6. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad.
7. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 on käesoleva määruse koopia antud kahtlustatavale Xxxxx Xxxxxile. Ühtlasi saadetakse käesoleva määruse koopia kannatanule Xxxxx Xxxxxle.
8. Kui kannatanu on pöördunud tervishoiuteenuse osutaja poole, teavitatakse sellest asjaolust ning kriminaalmenetluse lõpetamise määrusest Tervisekassat, kellel on õigus kahtlustatavalt välja nõuda kannatanu meditsiinilise abiga seotud kulud.
9. Kannatanul on õigus:
 - tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul Põhja Ringkonnaprokuratuuris aadressil Lubja 4, Tallinn (vastavalt KrMS § 206 lg 3);
 - taotleda kümne päeva jooksul kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab;
 - esitada kaebus Riigiprokuratuurile põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul (vastavalt KrMS § 207 lg 3).

Mulle on selgitatud kriminaalmenetluse lõpetamise aluseid, olen nendest aru saanud, olen nõus kriminaalmenetluse lõpetamisega ja lõpetamise määruse kätte saanud. Määrus on mulle suuliselt tõlgitud. Olen teadlik, et kui isik, kelle suhtes on kriminaalmenetlus lõpetatud KrMS § 202 kohaselt, ei täida talle pandud kohustusi, uuendab prokuratuur kriminaalmenetluse KrMS § 202 lg 6 alusel.

Prokurör:

/allkirjastatud digitaalselt/
tõlk